

Deze uitgave van Voeding & Visie staat voornamelijk in het teken van het ESPEN-congres dat van 9-12 september plaatsvond in Den Haag. Hier kwamen ruim 3.000 zorgprofessionals vanuit de hele wereld met elkaar samen. Het thema was 'Nutrition meets innovation'. Voorafgaand aan het ESPEN-congres vond het *Healthy Food Congress* plaats, waarin de voeding van het jonge kind centraal stond. We doen verslag van deze congressen.

Daarnaast tref je in deze uitgave een ingezonden artikel aan geschreven door diëtisten van de Landelijke Werkgroep Diëtisten Oncologie (LWDO). Zij maken een vergelijking tussen de nieuwe ESPEN-richtlijnen oncologie en de richtlijnen die zijn beschreven in het Handboek Voeding bij kanker. Wat zijn de verschillen en wat de overeenkomsten, hoe zijn die verschillen te verklaren en hoe ga je hier als diëtist mee om in de praktijk? Een mooi overzicht met praktische adviezen.

Een onderwerp van een heel andere orde, maar zeker heel interessant voor de diëtist, is moreel beraad. In een interview vertellen Ellen Sikkes en Christa Nagel over moreel beraad in de diëtistenpraktijk. Zij geven aan dat we bijvoorbeeld gewend zijn om vanuit onze professie naar het dilemma van patiëntenzorg te kijken, maar het is de vraag of de patiënt ten koste van alles gezond wil worden. Het moreel beraad dwingt je om het vraagstuk van een andere kant te bekijken. Tijdens het moreel beraad word je geconfronteerd met je eigen waarden, opvoeding en professionaliteit, en hierdoor wordt de zorg op een hoger plan getild. Het is een pleidooi voor alle diëtisten om zich op het gebied van moreel beraad te gaan bijscholen. Aan dit artikel is ook een casus gekoppeld.

In het wetenschappelijke deel staat een origineel artikel geschreven door Judith Beurskens, verpleegkundig specialist. Zij heeft in het samenspel tussen mantelzorger en zorgprofessionals bij patiënten die met totaal parenterale voeding worden gevoed, onderzocht wat de wensen, behoeften en knelpunten in de zorg zijn met betrekking tot de mantelzorgers. Mantelzorgers willen bijvoorbeeld graag meer betrokken worden tijdens

controles op de polikliniek en hebben behoefte aan informatie en instructies over ontslag uit het ziekenhuis en hulp in de thuissituatie. De auteur doet een aantal praktische aanbevelingen voor de praktijk.

Dit artikel is een mooi voorbeeld van hoe zorgprofessionals vanuit de praktijk een wetenschappelijk artikel kunnen schrijven op basis van eigen onderzoek. Wij willen een oproep doen aan iedereen die onderzoek doet, maar nog twijfelt over het publiceren van de resultaten. Vraag de auteursrichtlijnen op voor een wetenschappelijk artikel en ga ermee aan de slag. Wij zien jullie artikelen graag tegemoet.

Majorie Former-Boon en Gerdien Ligthart-Melis

V.l.n.r.: Gerdien Ligthart-Melis, Cora Jonkers, Majorie Former

Colofon

Voeding & Visie

Nederlands platform voor voeding en metabolisme; praktijk en wetenschap

Academic Journals is uitgever/eigenaar van Voeding & Visie en is licentiehouder voor de vertaling, publicatie en distributie van geselecteerde artikelen uit *Clinical Nutrition*. *Clinical Nutrition* is het officiële tijdschrift van ESPEN (European Society for Clinical Nutrition and Metabolism).

Jaargang 30, winter 2017

Website

www.voeding-visie.nl

Doelgroepen

Voeding & Visie wordt verspreid in een oplage van ca. 3200 exemplaren onder leden van de DCN (Diëtisten Coöperatie Nederland), NESPEN (Netherlands Society for Parenteral and Enteral Nutri-

tion), NVD (Nederlandse Vereniging voor Diëtisten), NVGE (Nederlandse Vereniging voor Gastrointestinale Chirurgie), NVMDL (Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Lever artsen en NVO (Nederlands Voedingsteam Overleg).

Uitgeverij

Academic Journals®
De Breide 17,
6983 HG Doesburg
tel. 0313 477 072
info@academicjournals.nl
www.academicjournals.nl

Uitgever

D.R. Klawer

Hoofdredacteur

M. Former-Boon
m.former@academicjournals.nl

PRAKTIJK

Redactieraad

C. Indemans, diëtist LUMC, Leiden
M. Hoogers, zelfstandig diëtist, Hilversum
M. Hoogerwerf, diëtist Meander MC, Amersfoort

WETENSCHAP

Wetenschappelijke redactie

G. Ligthart-Melis, Associate Editor Clinical Nutrition ESPEN, e-mail: gerdien.ligthart-melis@academicjournals.nl
M. van Kemenade, diëtist ErasmusMC, Rotterdam
M.E. Klos, voedingsverpleegkundige, Gelre Ziekenhuizen, Apeldoorn.

Wetenschappelijke adviesraad: bestuur NESPEN

dr. C.J.A. Wanten, maag-darm-leverarts, Universitair Medisch Centrum St. Radboud, Nijmegen.
C. Jonkers - Schuitema, diëtist voedings-

team AMC, Amsterdam.

dr. K. Joosten, kinderarts-intensivist, ErasmusMC - Sophia Kinderziekenhuis

NESPEN (Netherlands Society for Parenteral and Enteral Nutrition) is de wetenschappelijke vereniging voor klinische voeding en metabolisme, een zelfstandig werkende sectie van de Nederlandse Vereniging voor Gastro-enterologie (NVGE).

Voor auteurs

Auteursinstructies voor het insturen van artikelen zie website www.voeding-visie.nl

Disclosures

Disclosures van de redactieleden zijn opvraagbaar bij de uitgever.

Ontwerp / opmaak

H. Jansen / J. Meuwese

Disclaimer

Beweringen en meningen geuit in artikelen/advertenties in dit tijdschrift zijn niet noodzakelijkerwijs die van de redactie. Grote zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van de inhoud, maar desondanks kunnen onjuistheden niet altijd worden voorkomen. De uitgever/licentiehouder wijst om die reden elke verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid bij voorbaat af.

Copyright Academic Journals®

Niets uit deze uitgave mag worden veeleuvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch mechanisch, of fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.